

7 september 2009

De Minister-President
De Minister van Algemene Zaken,
de heer mr. dr. J.P. Balkenende
Postbus 20001
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Ons nummer: W01.09.0298/I

Betreft: Verzoek om voorlichting over artikel 9b, tweede lid, van de
Electriciteitswet 1998.

Zaar geacht naar Balkenende,

Bij Uw bovenvermelde brief hebt U een verzoek gedaan overeenkomstig artikel 18,
tweede lid, van de Wet op de Raad van State.

Thans heeft afdeling I de beraadslagingen afgesloten en haar reactie op Uw
verzoek vastgesteld. Mede namens de voorzitter van de afdeling doe ik U hierbij
deze reactie toekomen.

Tegen de openbaarmaking daarvan bestaat bij de Raad geen bezwaar.

Met vriendelijke groet

J. van der Wal

Bijlage bij de brief van de Vice-President van de Raad van State van 7 september 2009.

Voorlichting overeenkomstig artikel 18, tweede lid, van de Wet op de Raad van State inzake een verduidelijking van artikel 9b, tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998.

Bij brief van 10 juli 2009 hebben de Minister-President, Minister van Algemene Zaken, de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en de Minister van Economische Zaken op de voet van artikel 18, tweede lid, van de Wet op de Raad van State aan afdeling I van de Raad van State gevraagd hun van voorlichting te dienen ter zake van een voorgenomen verduidelijking van artikel 9b, tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998.

In het verzoek om voorlichting is gesteld dat naar aanleiding van het wetsvoorstel voor een Crisis- en herstelwet een verduidelijking van artikel 9b, tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: de Ew 1998) nader wordt bestudeerd. Deze verduidelijking lijkt noodzakelijk omdat in de huidige tekst gelezen zou kunnen worden dat, wanneer een bestaande conventionele centrale met een vermogen van minder dan 500 MW uitbreidt, deze niet onder de rijkscoördinatierегeling zou vallen. Zoals ook in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel tot wijziging van de Ew 1998, de Mijnbouwwet en de Gaswet in verband met de toepassing van de rijkscoördinatierегeling¹ is aangegeven, was het de bedoeling de rijkscoördinatierегeling van toepassing te doen zijn op conventionele elektriciteitsproductie-installaties die in het Structuurschema Elektriciteitsvoorziening² (hierna: het SEV) zijn opgenomen. Onder het SEV vallen ook elektriciteitscentrales die als gevolg van uitbreiding in capaciteit boven de 500 MW uitkomen. Door de algemene opzet van artikel 9b en de formulering van de aanhef van het eerste lid van dat artikel was onvoldoende scherp afgebakend dat dit inderdaad het geval was, aldus het verzoek om voorlichting.

Bij het verzoek om voorlichting is een ontwerpbeபaling gevoegd die ertoe strekt de hiervoor bedoelde onduidelijkheid weg te nemen. De afdeling begrijpt het verzoek om voorlichting aldus dat de genoemde ministers wensen te vernemen of deze ontwerpbeபaling aan haar doel zal beantwoorden.

De afdeling zal eerst ingaan op de bestaande regeling inzake de gecoördineerde besluitvorming inzake elektriciteitsproductie-installaties. Vervolgens bespreekt de afdeling de voorgestelde beபaling en de consequenties van de wijziging voor de bevoegdheidstoedeling. Tot slot gaat zij in op de inpassing van die beபaling in de Ew 1998 en de Algemene wet bestuursrecht (hierna: de Awb).

---

¹ Kamerstukken II, 2007/08, 31 326, nr. 3.

² Kamerstukken II, 2007/08, 31 410, nr. 1.

1. Rijkscoördinatierегeling voor elektriciteitsproductie-installaties

a. *Bestaand wettelijk kader*

Artikel 9b Ew 1998 omvat de rijkscoördinatierегeling voor de aanleg of uitbreiding van energieproductie-installaties. Ingevolge het eerste lid van deze bepaling vallen onder deze regeling:

- a. installaties met een capaciteit van ten minste 100 MW voor de opwekking van duurzame elektriciteit met behulp van windenergie;
- b. installaties met een capaciteit van ten minste 50 MW voor de opwekking van duurzame elektriciteit anders dan met behulp van windenergie;
- c. installaties met een capaciteit van ten minste 500 MW voor de opwekking van andere dan duurzame elektriciteit.

De onder c. bedoelde categorie installaties betreft niet alleen de zogeheten conventionele energiecentrales waarop het verzoek om voorlichting betrekking heeft, maar ook kernenergiecentrales.

Artikel 9b, tweede lid, bepaalt dat de producent een voornemen tot aanleg of uitbreiding van een productie-installatie als bedoeld in het eerste lid, zo spoedig mogelijk schriftelijk aan de Minister van Economische Zaken meldt. Bij ministeriële regeling kan voor het doen van de melding en de daarbij te verstrekken gegevens een formulier worden vastgesteld.

Ingevolge artikel 9b, derde lid, kan de Minister van Economische Zaken, indien, in aanmerking genomen de omvang, aard en ligging van een installatie als bedoeld in het eerste lid, alsmede het aantal voor de aanleg of uitbreiding van die installatie benodigde besluiten, redelijkerwijze niet valt te verwachten dat toepassing van de procedures, bedoeld in het eerste lid, de besluitvorming in betekenende mate zal versnellen of daaraan anderszins aanmerkelijke voordelen zijn verbonden, bepalen dat:

- a. geen van de procedures, bedoeld in de artikelen 3.28 of 3.29 en 3.35, eerste lid, aanhef en onderdeel a,
- b. uitsluitend de procedure, bedoeld in de artikelen 3.28 of 3.29,
- c. uitsluitend de procedure, bedoeld in artikel 3.35, eerste lid, aanhef en onder a, of
- d. de procedure, bedoeld in artikel 3.35, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wet ruimtelijke ordening van toepassing is op de aanleg of de uitbreiding van die installatie. Hij hoort de producent en de betrokken bestuursorganen over een voornemen toepassing te geven aan de bevoegdheid, bedoeld in de eerste volzin.

b. *Behoefte aan verduidelijking*

De afdeling is van oordeel dat uit de formulering van artikel 9b, eerste lid, Ew 1998 zou kunnen worden afgeleid dat de rijkscoördinatierегeling niet van toepassing is op de situatie waarin een bestaande conventionele centrale met een vermogen van minder dan 500 MW uitbreidt en door die uitbreiding een capaciteit van 500 MW of meer verkrijgt. Voorts blijkt, anders dan in het verzoek om voorlichting is vermeld, niet zonneklaar uit de memorie van toelichting op de Ew

1998³ dat indertijd is beoogd de rijkscoördinatierегeling mede van toepassing te doen zijn op conventionele elektriciteitsproductie-installaties die in het SEV, derhalve met inbegrip van elektriciteitscentrales die als gevolg van uitbreiding in capaciteit boven de 500 MW uitkomen. Anderzijds zou met een beroep op het systeem van artikel 9b, eerste lid, Ew 1998, mede gelet op de aanhef van die bepaling, kunnen worden betoogd dat de in het verzoek om voorlichting bedoelde capaciteitsuitbreiding kunnen worden begrepen onder de aanleg en uitbreiding van energieproductie-installaties. Nu echter het tegendeel eveneens kan worden betoogd, heeft de afdeling er begrip voor dat de verzoekers om voorlichting een verduidelijking van de rijkscoördinatierегeling in overweging hebben genomen.

2. Wijziging van de Ew 1998

a. *Voorgestelde bepaling*

De ontwerpтекst voor wijziging van artikel 9b Ew 1998, die deel uit maakt van het verzoek om voorlichting, voorziet onder vernummering van het tweede en derde lid tot derde en vierde lid in de invoeging van een nieuw tweede lid, luidende:

2. De procedure, bedoeld in artikel 3.35, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wet ruimtelijke ordening is eveneens van toepassing op de uitbreiding van een productie-installatie voor de opwekking van andere dan duurzame elektriciteit, met inbegrip van de aansluiting van die installatie op een net, indien door die uitbreiding de capaciteit van die productie-installatie wordt vergroot tot tenminste 500 MW.

b. *Verduidelijking*

De voorgestelde bepaling brengt mee dat de rijkscoördinatierегeling van toepassing wordt op de situatie waarin een bestaande conventionele centrale met een vermogen van minder dan 500 MW uitbreidt en door die uitbreiding een capaciteit van 500 MW of meer verkrijgt. Gelet hierop, komt de bepaling tegemoet aan de hiervoor omschreven behoefte aan verduidelijking van artikel 9b Ew 1998.

c. *Bevoegdheidstoedeling*

De voorgestelde wijziging maakt tevens duidelijk dat voor de hier bedoelde vorm van uitbreiding van elektriciteitsproductie-installaties de Minister van Economische Zaken eerstverantwoordelijk is voor de gecoördineerde voorbereiding en bekendmaking van op aanvraag en ambtshalve te nemen besluiten alsmede voor de voorbereiding, vaststelling en bekendmaking van besluiten op grond van de Wet ruimtelijke ordening die de planologische grondslag vormen. Dit is in overeenstemming met de systematiek van de rijkscoördinatie voor de aanleg en uitbreiding van elektriciteitsproductie-installaties zoals neergelegd in artikel 9b Ew 1998 en het Uitvoeringsbesluit rijkscoördinatierегeling energie-infrastructuurprojecten. Volgens die regels is de Minister van Economische Zaken reeds eerstverantwoordelijk voor de rijkscoördinatie van de besluitvorming inzake de aanleg van niet-duurzame elektriciteitsproductie-installaties met een capaciteit

---

³ Zie voetnoot 1.

van meer dan 500 MW en de uitbreiding van niet-duurzame elektriciteitsproductie-installaties die al een capaciteit van meer dan 500 MW hebben.

De voorgestelde bepaling wijzigt niet de geldende bevoegdheidstoedeling wat de vergunningverlening voor de elektriciteitsproductie-installaties betreft. Zo geldt bijvoorbeeld voor de situatie waarin een kernenergiecentrale met een vermogen van minder dan 500 MW door een uitbreiding een capaciteit van 500 MW of meer verkrijgt, dat de Ministers van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, van Economische Zaken en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ingevolge artikel 15a van de Kernenergiewet tezamen bevoegd zijn te beslissen op de aanvraag om een vergunning tot wijziging van een kerncentrale in de zin van artikel 15 van die wet. De besluitvorming geschiedt in overeenstemming met de Minister van Verkeer en Waterstaat indien het vervoer van splijtstoffen of ertsen, of lozing in oppervlaktewater betreft, met de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit indien het lozing in oppervlaktewater of lozing in lucht betreft, en met de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport indien het medische stralingstoepassingen betreft.

3. Inpassing in de Ew 1998 en overgangsrecht

a. Systematiek artikel 9b Ew 1998

De voorgestelde bepaling verduidelijkt het eerste lid van artikel 9b Ew 1998 alleen ten aanzien van onderdeel c. Na inwerkingtreding van de wijziging biedt de systematiek van artikel 9b aanknopingspunten voor de interpretatie dat op de uitbreiding van productie-installaties voor duurzame energie die onder de onderdelen a. en b. van artikel 9 vallen en die door die uitbreiding de in die onderdelen genoemde productiecapaciteiten overschrijden, de rijkscoördinatieregeling niet van toepassing is. Onduidelijk is of de consequenties van deze mogelijke interpretatie onder ogen zijn gezien en of zij gewenst worden geacht. De afdeling adviseert hieraan aandacht te besteden.

b. Wetstechnische inpassing

De voorgestelde wijziging voorziet reeds in vernummering van het tweede en derde lid tot het derde en vierde lid. De afdeling wijst erop dat daarnaast het nieuwe derde en vierde lid dienen te worden aangevuld met een verwijzing naar het nieuwe tweede lid.

Verder is afstemming nodig met artikel 3.2, onderdeel A, onder 2, van het wetsvoorstel voor de Crisis- en herstelwet, waarin een wijziging van het geldende derde lid is opgenomen.

Ten slotte dient in onderdeel J, onder 2, van de bijlage bij de Awb "9b, derde lid," te worden vervangen door: 9b, vierde lid,.

c. Overgangsrecht

Het verzoek om voorlichting en de toelichting bij de voorgestelde bepaling gaan niet in op de gevolgen van de wetswijziging voor eventuele lopende aanvragen voor uitbreiding van energieproductie-installaties. Ook voorziet de voorgestelde bepaling niet in overgangsrecht. De afdeling adviseert te bezien of de

wetswijzigingen gevolgen heeft voor eventuele lopende procedures en zo nodig overgangsrecht op te nemen.